

ВАРНЕНСКИ ДНИ — „АЛЕН МАК“

Какво е нужно да има в едни младежки празници на граждански-ангажираното изкуство? Според мен това, което да покрива реално думите, с които ги обозначаваме. Т. е., да са промислени и организирани от **млади хора**, да са наистина **празнични** според усещането на младежта, да има **художествена плът** и художествено търсене в програмите им и над всичко — да се чувства порива на мисълта към значимото, актуалното, **политическото**. Нужно е и да ги няма някои тежачи неща, да са прогонени: равнодушието, неуютността, грубото дирижиране на проявите... Всичко това, имането на необходимото и нямаването на лошото, се постига твърде мъчно. И някак лесно сякаш, когато с провеждането на празниците — както бе при Варненските дни „Ален мак '83“ — се заемат хора хем млади, хем опитни в конкретното дело на младежкото движение „Ален мак“. Хора хем организатори (не по щат, разбира се), хем творци и участници в самото това движение. Тогава ти е радостно. И малко тъжно, че по възраст те бива вече само за официален гост. Че „младостта си отива“ и ти можеш да даваш само съвети...

Да се разкаже всичко, дори и общено, за подобна проява като варненския „Ален мак“, е непосилно за един човек. Материалът ми не е отчет, а спомен за някои впечатливи неща, които смятам да споделя. Най-напред трябва да се знае, че празниците във Варна са традиционни за града и за неговия клуб „Ален мак“ към Окръжния младежки дом — провеждат се от години насам с голяма амбиция и голяма трезвост при оценяването на сполуките и грешките. Второ, варненският мини-фестивал е национален. На него, пак по традиция, си дават среща най-активните и най-добри участници на движението от цялата страна. Трето — на варненци още от началото им се видя недостатъчно да посветят празниците си единствено на политическата песен. Затова ги „обрекоха“ на всички художествени жанрове, правени от млади хора (самодейно, но и професионално), които са тематично ангажирани с актуалното на деня, с гражданската проблематика, с идейните акценти на съвременността. И с неуморното,

ОРГАНИЗАТОРИ,

волно, но и отговорно художествено-образно дирене на нови изразни територии в изкуството. Какво означава всичко това на практика?

То означава, че варненските дни „Ален мак“, бяха изключително многообхватни, съдържателни и разнообразни от гледна точка на броя, жанра и външно-формалния вид на изявите. Да чуеш, видиш и усетиш всичко е невъзможно: трябва да избираш или пък да оставиш да те води случайността. Всеки (състав, група, изпълнител) е на среща — концерт някъде, изпълнява поръчение. Всички се срещат само в пиковите изяви — митингите или нощните дискусии и дискотечни срещи. Спирам с общите твърдения: конкретният разказ ще бъде може би по-интересен и убедителен.

тора Бенцион Елиезер, поета Найден Вълчев, ръководни дейци на движението от страна на ЦК на ДКМС и Центъра за художествена самодейност) — както си му е редът. Доброто и полезното в тях бе, че бяха загърбили общите приказки и разискваха все реални, практически проблеми, под знака на желанието всичко да стане по-добро, по-художествено, по-въздействащо.

Трябва обаче да призная, че въпреки заангажираността ми с тази конференция, моят ум все бягаше „един етаж по-долу“ в салончето под нас, на чиято врата висеше афиш с надпис: „Тук можете да изпие чаша чай със Стефан Драгостинов“ (т. е. с изтъкнатия наш млад композитор и активен радетел на движението). Работата не

Групите „Стоп“ от Сливен и „Полет“ от Бургас

Понеже според характера на събитието мѝ в младежкото движение „Ален мак“ съм нещо като негов говорител (един от неговите „глаголослови“ и дискусанти...), то най-напред попаднах естествено в „говорилнята“ на празниците. Или по-точно — в една от „говорилните“ му, най-главната. Става дума за научно-практическата конференция, ангажираше изцяло дневния ред на разширеното заседание на националния клуб „Ален мак“, учреден преди месеци на Благоевградския международен фестивал „Ален мак“. Доклади, изказвания, съобщения (от компози-

бе само в горещия чай, разбира се (сам по себе си много желан в студентските ноемврийски дни), а в целта на тия отворени пред всекиго работни срещи. (На другия ден чашата чай предлагам аз.) Тия срещи бяха насочени към същото, за което ставаше дума на конференцията, само че в още по-практически план: провеждахме работа с групите за политически песни върху техния репертоар и изпълнителски проблеми.

Заварих Стефан да разисква разгорещено някакъв „кадрови проблем“ с група „Спектър“ от Търговище. (От моите чайни срещи пък запомних

Николай Узунов, з. а. Люба Алексиева и Вихър Стойчев

пасивни, равнодушни...

Отприщена от Лошия дух, Черната река залива сцената, под мътните ѝ талози изчезват цветя, замлъкват птиците, помръква щастieto на малката държава Сиприлия, „която си беше въобразила, че може да бъде щастлива“.

Почувствували студения повеи на злото, което тъпче радостта, децата в салона притихват, но по изопнатите им личица се чете силното им желание лошите да бъдат наказани. Децата са направили своя избор, застанали са на страната на добрите и весели Хоп

Произведението ми е политическо. Написано е точно по повод разделението на Кипър, но то се отнася за света, за запазването на световния мир.

Съвременните деца са много по-узрели от нас, когато сме били деца, от нашите родители, когато са били на същата възраст. Те трябва да научат за големите проблеми на днешния ден не по един плакатен стил, а по начин, който ги привлича с помощта на фантазията, приказното, хумора. Опитът в Кипър показа, че сме на прав път.

Искам децата да реагират, да вземат участие в постановката. Нашите деца в Кипър са свидетели на това разделяне на страната. Половината от тях напуснаха своите родни места като бежанци. Затова победата на справедливостта е много важна за нашия народ. Темата е общочовешка и затова както децата в България, така и децата в другите страни ще я разберат. Запазването на мира в света е жизнено важен въпрос за всички.

Искам да посветя тази постановка на двама големи приятели на децата, за които с болка казваме, че не са вече между нас: на незабравимата Людмила Живкова, която направи толкова много за децата (може би появата на това произведение е също в резултат от нейните идеи), а така също и на кипърския режисьор Кавкариди, оставил голяма празнота в театралното изкуство на моята родина.

На читателите на сп. „Младеж“ и на цялата българска младеж изпращам моите най-горещи пожелания.

С обич ЕЛИ ПЕОНИДУ

РУБРИКАТА
ВОДИ
ВЛАДИМИР
ГАДЖЕВ

Троп и Дореми. Всичко това те усещат инстинктивно, но всички ние, които можем да се върнем по неравния път в историята на народите, само 40 години назад намираме кафявата жестока многоглава хидра, която искаше да погълне света. Също като своите следовници сега на сцената, тя не можеше да понася чуждото щастие. Не сме ли прекалено спокoйни днес, когато тук-там по света се надигат гласове, които показват, че тя не е доубита?

Режисьорката на спектакъла з. а. Лиляна Тодорова реализира много фантазия и обич към децата тази постановка, доказва, че на децата може да се говори за всичко, стига това да се прави както трябва, да съумееш да се явиш в техния безкомпромисен свят като равностoен събеседник, без дидактика и поза.

Актьорите Вихър Стойчев, Вера Среброва, з. а. Надя Топалова, Даринка Горанова, Николай Узунов с много жар се борят за победата на доброто над злото, затова и отзивчивата и благодарна детска аудитория спонтанно ги подкрепя в усилията им да върнат щастieto и усмивките на всички жители на мирната Сиприлия.

„Докато добрите наивници са спокойни, ние ще си свършим пъкленото дело!“ потриват ръце силите на Злото. Децата са неспокойни, те разбират предупреждението — бездействието в такъв момент е пагубно. Те още не могат да го изразят, но ние можем да обвинем в думи тяхното чувство: „Хора, бдете за вашето щастие!“ Никой няма право да бъде толкова щастлив и спокоен, та да не види как прииждат черните облаци!...

С тази смела постановка-експеримент колективът на Народния театър за младежта „Людмила Живкова“ доказва, че е в състояние да достигне до сърцата на най-малките зрители, приобщавайки ги към идеята за мира, неделима от нашия живот.

Мирът трябва да бъде яростно защитаван винаги и навсякъде, това е главната повеля на нашето време!